

DYSKALKULIE (JAK POMÁHAT DĚTEM, KTERÉ MAJÍ POTÍŽE S POČETNÍMI ÚLOHAMI)

Eva Hotová

Simon, H. *Dyskalkulie*. Praha: Portál, 2006. 166 s. ISBN 80-7367-104-2.

Publikace *Dyskalkulie* s podtitulem *Jak pomáhat dětem, které mají potíže s početními úlohami*, která vyšla v loňském roce v nakladatelství Portál, se snaží nastínit problematiku rozpoznání, reedukace a hlubšího porozumění děti se specifickou poruchou učení – dyskalkulií (poruchou matematických schopností) a je určena pro rodiče, učitele matematiky základních škol i speciální pedagogy. Autor Hendrik Simon při jejím psaní čerpal především ze svých zkušeností z praxe. Nejvíce se v ní zaměřuje na popis typických chyb, kterých se děti s poruchou matematických schopností nejčastěji dopouštějí a na možné úkazy nápravy.

Kniha je rozdělena celkem do devíti kapitol. První kapitola je koncipována jako předmluva, která si klade za cíl seznámit čtenáře s oblastmi, kterým se bude autor v publikaci věnovat.

Druhá kapitola je ukázkou ze školní výuky, která má podle autora čtenáři přiblížit, „jak dítě s poruchou matematických schopností vnímá matematiku“ (s. 9).

Na otázku Co je to specifická vývojová porucha matematických schopností neboli dyskalkulie? se snaží odpovědět kapitola třetí.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na typické chyby a obtíže (v chápání číselných pojmů, v chápání a provádění matematických operací apod.) vyskytující se nejen ve škole při výuce, ale i při práci rodičů s dětmi doma např. při psaní domácích úkolů. Kapitola je rozčleněna do několika subkapitol, ve kterých autor vždy danou chybu nejdříve popíše a následně se jí snaží blíže vysvětlit na konkrétních příkladech.

Jednou z nejobsáhlejších je kapitola pátá, která se zaměřuje na rozpoznání specifické poruchy matematických schopností. Seznamuje nás s testovacími metodami vedoucími k nalezení příčin obtíží dítěte nezbytných k naplánování reedukace, postupy při realizaci těchto testů a návrhy jejich interpretaci (např. Piagetův test k chápání pojmu čísla, úlohy s Cuisenairovými kostkami, úlohy z kombinatoriky apod.)

Prostřednictvím šesté kapitoly nás autor nechává nahlédnout na matematiku z pohledu dítěte.

Kapitola sedmá je zaměřena na reedukaci obtíží souvisejících s poruchou matematických schopností a je složena ze dvou částí – věnuje se možnostem reedukace doma a ve škole. V první části je autorem předkládáno několik cílených her a cvičení, které mohou rodiče využít při práci se svými dětmi a pomoci jim při chápání a upevňování nových i stávajících poznatků. Druhá část obsahuje návrhy didaktických cvičení a her, které učitel může využít nejenom v rámci individuální reedukace, ale i během běžné výuky.

Poslední kapitola obsahuje výčet různých přístupů jak definovat dyskalkulii a je věnována požadavkům na dítě vyjádřené v učebních dokumentech. Jelikož se jedná o německého autora, je v této části knihy původní text vhodně nahrazen citacemi učebních dokumentů schváleným MŠMT ČR.

Po formální stránce je publikace přehledně strukturována, psána srozumitelnou formou, autor nezahluje čtenáře nadbytkem cizích slov. Do kapitol jsou vhodně zařazeny obrázky pomůcek a nákresy výchozího postavení jednotlivých částí pomůcek, bohužel však pouze v černobílém provedení.

Je třeba ocenit i velkou řadu konkrétních zkušeností a osvědčených metod práce s dětmi získaných Simonovou praxí vhodně doplňujících některé z kapitol.

I přesto, že je publikace věnována především rodičům a učitelům, se domnívám, že v kapitole věnující se typům a příčinám chyb u dětí s poruchou matematických schopností mohly být pro širokou pedagogickou veřejnost zmíněny i typy dyskalkulie (operační, verbální, lexická atd.).

V závěru knihy mi rovněž chyběly odkazy na použité prameny a literaturu, ze kterých bylo čerpáno a jejichž seznam by jistě mohl být přínosný pro zájemce o hlubší proniknutí do této problematiky (především pro speciální pedagogy či studenty speciální pedagogiky).

Jelikož se na českém knižním trhu nevyskytuje mnoho publikací zaměřených na poruchu matematických schopností, nalezne tato kniha dozajista značné množství čtenářů, především pro řadu cenných rad a tipů samotného autora, jehož hlavním cílem bylo dle mého mínění lépe informovat a inspirovat rodiče i pedagogické pracovníky při práci s dětmi se zmiňovanou poruchou matematických schopností.

Mgr. Eva Hotová
Katedra matematiky PdF UP v Olomouci
Žižkovo nám. 5
771 40 Olomouc
hotova@email.cz